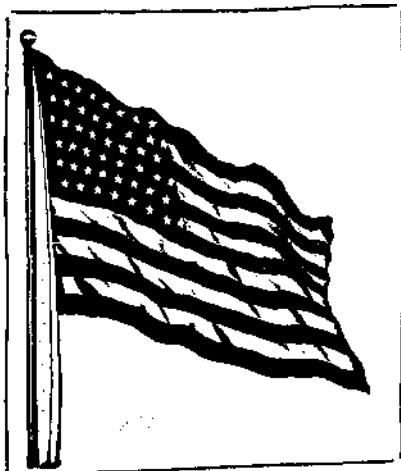

Kun. J. J. Jakaitis.
41 Providence St.

Kaip protas, taip ir patyrimas
neleidžia mums tikėti,
d tautos dora bujotą tam,
tikybiniai principai atmes.

— Washington.

"DARBININKO" KAINA:

tris kartus savaitėje...\$3.00
vieną sykį savaitėje...\$1.50
Bostono apiešlinkėje...\$4.00
Užrušeinyje metams...\$4.25
Vienas numeris..... 3c.

VOL. 3 Metai 3

Tel So. Boston 620.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

Tel So. Boston 620. No. 16 | 348

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. VASARIO (FEBRUARY) 9, 1918.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Feb. 8, 1918 as required by the act of October 6, 1917

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Feb. 8, 1918 as required by the act of October 6, 1917

Nelaimė Rusijoje

TUSCANIA ANT JURĖS DUGNO.

Washington, vas. 7 — Cunard kompanijos garlaivis Tuscania, gabenęs 2.179 Amerikos oficerių ir kareivių 32 tautinės sargybos divizijos, vokiečių submarino sutorpe duotas ir nuskandintas guli šlaidie ant dugno Šiaurinio Atlantiko, o mažiausia 168 kareivių — gal būtų daugiau — nuskendo bei klajoja jūrė.

Ant kiek ligšiol praneša karės ir valstybės departamentai, tai pasigendama 267. O Britanijos admiraltetas skelbia, jog pagal jų sužinojimą Amerikos kareivių pasigendama 168.

Didvyriškai pasidarbovo.

Yra daug vilties, jog galų gale pasirodys, kad žuvusių skaičius sumažės. Anglijos laivai, lydėjusieji Tuscania, greitai priplaukė prie sutorpeduoto laivo ir didvyriškai darbovo, nes sulyginamai žuvusiųjų skaičius nedidelis. Vietą, kur Tuscania sutiko nelaimę, buvo į šiaurę nuo Airijos ir matyti plaukė Anglijon: toj apiešlinkėj buvo daug Anglijos patrulinių ir kitokių laivų ir jie paskubo pagelbon. Tos aplinkybės padarė tą, kad ne daug žuvo.

Jurė išmetė 44 lavonus.

Iš Airijos vieno pajurinio miesto pranešama, jog lavonai Amerikos kareivių, žuvusių su Tuscania, tapo bangų išmesti ant kranto.

Ant lavonų nėra jokių ženklų, kurie parodytų vardus pavardes prigėrusių kareivių.

SUTORPĖDAVO KITA LAIVĄ.

New York, vas. 7. — Cunard kompanijos laivas Aurania, 13.400 tonų įtalpos, vokiečių submarino tapo sutorpėduotas. Jis plaukė į Šiaurinę Valstijas. Apie tai sužinota iš viršininkų Cunard kompanijos.

Laivas buvo labai sugadintas, vienok neskendo ir spėjama, kad prigelbstint valdikiams laivams, grįžta atgal į uostą. Jis nedaug krovinių turėjo.

NEATSAUKĖ PANEDĖLIO ŠVENČIŲ.

Suv. Valstijų kuro administracija dar neatšaukė panedėlio švenčių. Po vas. 11 d. gal atšauks. Anglijų stoka visur tebejaudina.

PERTRAUKĖ DERYBAS.

London. — Taikos derybos Lietuvių Brastoj pertrauktos. Taip skelbia Exchange Telegraph Co. korespondentas iš Petrogrado.

Rusijos oficialėj telegramoj pranešama latvių atstovų deklaracija, nuo latvių socialistų tarybų ir kareivių, protestuojant prieš Vokiečių skelbimą Lietuviškoj Brastoj, kad latviai jau išreiškę norą atsimesti nuo Rusijos. Reikalaujama, kad vokiečių ir rusų jėgos būtų atitrauktos iš latvių žemių, kad gyventojai galėtų liuosai išreikšti savo valią dėl vienybės be sąlygų ir gyvavimo be atsidalinimo.

PALEIDŽIA NELAISVIUS.

Rusijos karės nelaisvių komisija skelbia, jog vietiniai darbininkų ir kareivių komitetai paleidinėja prieš nelaisvius tūkstančiais. Jų daug atvyksta Petrogradan; sako, jog Petrogrado apiešlinkėje jau esą 40.000.

Estai išleido panašią deklaraciją latvių. Jie reikalauja pilno ir nevaržomo patapsprendimo del visos Estlandijos su salomis Esel, Dago ir kitomis estų apgyventomis.

PRIEŠ PROHIBICIJĄ.

Kardinolas Gibbons išnaudojo išsireiškė prieš įvedimą Suv. Valstijos prohibicijos. Sakė, kad jei bus prohibicija įvesta, tai tuomet visuose viešpatystės kampuose slapta bus išdirbinėjama svaigalai. O tie svaigalai būsią daug nešvaresni ir kenksmingesni, negu dabartinis alus bei vynas. Todėl toki brūdą vartodami, žmonės labiau nukentėsia, negu nuo dabartinių svaigalų. Sako, jog mahometonų net tikyba uždraudžia svaigalus, o visgi daugelis jų geria. Girdi čia civilės valdžios įsakymas mažiau gėliuosias, negu mahometonams tikybinis.

TOTORIAI IR LENKAI PLIEKIA BOLŠEVIKUS.

Vienas Petrogrado laikraštis skelbia, jog Krime sukilo prieš bolševikus totoriai. Sukilėliai užėmė Jaltą ir dabar žygiuoja linkui Sebastopolio, didžiausios Rusijos tvirtovės prie Juodųjų jurių. Totoriai be pasigailėjimo kerta bolševikus.

Bevieliu telegrafu iš Kievo gauta žinia, jog Rusijos fronte sukilo lenkų kaeriviai ir užėmė Mohilevą. Paėmė nelaisvėn vyriausią bolševikų karinį vadą Krylenko ir visą bolševikų štabą.

MISIJOŠ

NORWOOD, MASS.

TĖVAS ALFONSAS MARIA PASIONISTAS

Laikys Misiąs nuo

Vasario-February 17 iki 24 d.

ŠV. JURGIO BAŽNYCIOJE,

NORWOOD, MASS.

Vakarinės pamaldės ir pamokslai bus 7:30 val. vak.

Misiōs šokiomis dienomis 5 ir 8 val. ryte.

Nedėliomis vakarinės pamaldos 7:30 val. vakare;

mišios 8 ir 10:30 val. ryte.

Tėvas Alfonsas gerai pažįsta visuomeninį Lietuvų gyvenimą ir supažindina dabartinius darbininkų reikalus.

Tai gi neparaiškite progos ir išklausykite jo rimtus ir madingus nurodymus.

KUN. A. DAUGIS, Klebonas.

Lietuvos reikalai ir Vokietija

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on Feb. 8, 1918 as required by the act of October 6, 1917

KAIP SUSIDARĖ LIETUVOS VALDŽIA.

Bernas, sausio 10 — Po to kaip tapo išrodyta vokiečių intrigų prijungti Kuršą, tai čia gauta smulkii pranešimų apie Vokietijos pastangas prijungti Lietuvą prie Vokietijos, pavadinant ją del formos neprigulminga.

Nuduodama besirengimą paskelbti Lietuvos neprigulnybę, Vokietijos karinė valdžia sudarė komitetą iš 30 lietuvių ir pavedė jam surengti rinkimus į seimą, kurs pasivadintų "Lietuvos parlamentu." Šis komitetas susidėjo iš keturių politiškių partijų Lietuvos — būtent Rymo-Katalikų, tautininkų, radikalų ir socialistų. Rinkimai į lietuvių parlamentą buvo padaryti per visas suėigas po komiteto priežiūra. Žmonės į viešas suėigas buvo suauktai viešais paskelbiniais ir tuomet jų buvo prašoma išrinkti delegatus į seimą rankų pakėlimu.

Tokiu būdu parlamentan išrinkta 215 delegatų. Delegatai atstovavo visas gyventojų klases — dvarininkus, kunigus, vidurinę klasę, ūkininkus ir amatininkus. Kuomet seimas susirinko Vilniun, tai per pirmas tris dienas buvo formuojama skundai prieš tyroniją ir žiaurumus vokiečių karinės valdžios. Po teisybei visi delegatai padarė apreiškimus apie žiaurumus, vokiečių papildytus tarp nekaltų Lietuvos gyventojų. Įvairūs delegatai papasakojo širdį pervariančius faktus.

Ir tik ketvirtą dieną parlamentas pradėjo svarstyti vokiečių karinio gubernatoriaus pasiūlymą išrinkti Valstybinę Tarybą. Parlamentas pripažino, jog tokia Taryba pagelbautina, jei ištikro jai bus pavesta tvarkyti šalį. Antras sesijos nutarimas buvo tai sudarymas reikalavimo visiškios Lietuvos neprigulnybės su išlyga, jog svetimatūčiai sudarantieji mažumą Lietuvoje būtent žydai, baltgudžiai ir lenkai turėtų teises. Vokiečių karinis gubernatorius parlamentui pranešė, jog jis be galo nepatenkintas tokiu pasistatymu, kurs vėsty prie susirėmimo su vokiečių valdžia.

Vokietijos valdžia per karinį Lietuvos gubernatorių pareikalavo iš lietuvių parlamentu greito sutikimo: 1) kad Lietuva ant visados bus militariaus susivienijime su Vokietija; 2) kad Lietuva būtų ekonominiame susivienijime, kuriuo Lietuvoje būtų įvestas vokiškas Zollverein; 3) kad Vokietija valdytų geležinkelius ir krasos sistemą Lietuvoje. Lietuvių parlamentas atsiskė tame daryti galutiną nusprendimą, apreiškiant, jog Lietuva atėiti galėtų būti mirta tik Steigiamoji seima, išrinktu visuotiniu būdu ir slapta balsavimu.

Po to parlamentas šio prieimimo Valstybinę Tarybą sudarė iš 20 narių. Tarybos pirmininku išrinktas p. Smetona, kurs priguli prie Lietuvos tautininkų partijos.

Si- toji tai partija smarkiausiai priešinasi tiesioginiam arba netiesioginiam Lietuvos prijungimui prie Vokietijos. Vice-prezidentas yra p. Kairys, kurs yra vadu Lietuvos socialistų partijos. Generalis sekretorius Valstybinės Tarybos yra p. Šaulys, vadas radikalų partijos.

Kuomet tapo sudaryta šitoji Valstybinė Taryba, tai prie jos antru kartu kreipėsi Vokietijos karinė valdžia, reikalaujant Lietuvos militariu, muitų, pirklybos, geležinkelio ir pačtos suvienijimo su Vokietijos. Valstybinė Taryba atkartojė atsakymą duotą parlamento, būtent, kad Lietuvos šteitis turi būti išrišta Steigiamoji Seima.

(Iš Public Ledger, vas. 3, 1918)

CENTRALIS KOMITETAS "LITUANIA."

Jau suvirš dvejus metus gyvuoja komitetas "Lituania." Įsteigta yra jis, kaip jau žinoma, 7 lapkričio 1915 m. Išpradžių Komitetas "Lituania" rūpinosi tik Lietuvos belaisviais. Tačiau nuo 15 gruodžio 1916 m. jis praplėtė savo programą, apimant visas karo aukas Lietuvoje ir pasivadino: "Lituania," Centralis Komitetas nukentėjusiems nuo karo Lietuvoje šelpiti. ("Lituania," Comité Central de secours aux victimes de la guerre en Lituanie"). Savo skyrių turi Ispaniją; mano steigti taipgi kitur. Lituanijos įstatai užtvirtinta Šveicarijos valdžios. Kadangi Šveicarijon dažnai atsilanko žmonės iš Lietuvos, tai Centralis Komitetas "Lituania" turi gerą progą įteikti pašalpą į pačių lietuvių rankas. Gaila, kad Amerikos Centralis Komitetas neprisiuntė mums surinktų pinigų. Jau ne viena karo aika Lietuvoje būtų išgelbėta nuo mirties, daug asarų nušluostyta, daug vargo palengvinta.

Lietuvių Konferencija, įvykusi neseniai (1-10 lapkričio 1917 m.) Berne, kurioje dalyvavo atstovai iš visų beveik šalių, kur gyvenama daugiau lietuvių, nutarė, kad Centralis Komitetas "Lituania," prašytų laišku Raudonajį Suv. Valstybių Kryžį, kad jis pagelbėtų surinktas Centralio Komiteto Amerike aukas persiųsti Komitetui "Lituania" del persiuntimo Lietuvon. Išrinktoji Konferencijos komisija atsilankė pas Suv. Valstijų pasiuntinį Berne ir intėikė viršminėtajį laiška, prašant pasiųsti Amerikon Rand. Kryžini ir apskritai parenti Lietuvos šelpimo dalykus. Delegacijoj dalyvavo p. Dr. Smetona, Lietuvos Tarybos pirmininkas ir inžn. St. Kairys, Lietuvos Tarybos vice-pirmininkas; kun. Kan. K. Olšauskis, Pildomojo Komiteto pirmininkas, kun. Dr. V. Bartuška, Amerikos Lietuvių tatal įgalotinis; kun. A. Steponaitis, Centralio Komiteto "Lituania" pirmininkas.

Pas Ambasadoriaus p. Stovai dar nebuvę grįžę iš Amerikos, taigi priėmė jo vietininkas, jis pėimė madonai ir žadėjo padaryti visa, kas galima.

Konferencija išnešė tam tikrą rezoliuciją, prašant Centralios Amerikos Komitetą kogleičiausiai siųsti surinktuosius pinigus Lietuvon per Šveicarijos Centralį Komitetą "Lituania." Padalinimas viršminėtajų pinigų įvykti turės tuo būdu, kuris yra rinkėjų nustatytas.

Tikimės, jog pinigų persiuntimas iš Amerikos nebus kliudomas ir tenykštis Centralis Komitetas bus malonus pasiųsti surinktas aukas vargstančiai Lietuvai nurodytoju Konferencijos keliu.

Lietuvių belaisvių šelpimą išpradžių trukdė pinigų stoka. Didėsės Britanijos lietuviai teisybė parodė savo didelį gerasirdingumą, tačiau bene jie vieni galėjo sušelpiti desėtkus tūkstančių mūsų belaisvių? Amerikos lietuviai atsiliėpė vos pernai, 1916 m. apie Kalėdas. Kad ir vėlai, bet užtai atsiumtė stiprią pašalpą; viens Centralis Amerikos Komitetas atsiuntė 35.000 dolerių (trisdešimtis penkis tūkstančius dolerių). Tuoj po Naujų Metų išleisim smulkia "Lituanijos" apyskaitą. Visiems aukotojams "Lituania" taria širdingą ačiū!

Paskutiniu laiku apsunkinta valgomų daiktų išsiuntimas iš Šveicarijos belaisviams. Šveicarijos valdžia raštu iš 12 spalio šių metų atėmė daugeliui komitetų (buvo išviso 72) teisę savystoviai siuntinėti belaisviams pašalpą, paliekant tą privilegiją tik Raudonamajam Kryžiui ir Valstybiniam Komitetams. Kadangi Lietuvos valstybinis susiorganizavimas dar nepilnai gvarantuotas, tai "Lituaniai" grėsė pavojus. Bet kadangi ji nesnaudė tai ir tapo Šveicarų valdžios užtvirtinta drauge su kitais.

10 lapkričio šių metų baigiantis Lietuvių Konferencijai Berne, lietuvių delegacija apsilankė pas Šveicarijos prezidentą p. Dr. Schulthese, idant padėkoti Šveicarams už jų vaišingumą ir prielankumą mūsų mokinančiais jaunuomenėi, kuri nuo kelių dešimtų metų senia žionykščiuose universitetuose šviesą, o ypač dabar už prielankumą mūsų labdaringsiems komitetams. Joje dalyvavo šie asmenys: p. Dr. A. Smetona, Lietuvos Tarybos pirmininkas; p. Dr. J. Šaulys, Lietuvos Tarybos sekretorius; kun. kan. K. Olšauskis, "Pildomojo Komiteto" (Lausanne) pirmininkas; kun. A. Steponaitis, Centralio Komiteto

"Lituania" pirmininkas. Šios delegacijos apsilankymas turi didelę svarbą lietuvių veikimui Šveicarijoje.

Taip tai išrodo Komiteto "Lituania" veikimas trumpai suėmus. Apyskaita, kurią išduos tuoj po Naujų Metų, plačiau parodys mūsų veikimą. Yra žmonių, neprigulinių prie žionykščių organizacijų, kurie, turėdami iki valiai liuosą laiką, platina neteisingas žinias apie mūsų komitetą netik pas savuosius, bet ir svetintaučius, ar tai per spaudą ar tai privačiu būdu.

Mums, žinoma, nėra laiko vesti polemikas per laikraščius su tokiais žmonėmis. Čia pirminsime tik tiek, kad Lietuvių Konferencija įvykusi Berne 1-10 dd. lapkričio 1917 m., kaip ir seniau buvusios konferencijos Šveicarijoje, atrado mūsų komiteto darbą tinkamą ir linkejo kloties ateityje. Konferencijų rezoliucijos yra to liudytojomis.

Pirmininkas A. Steponaitis.

Friburgas,

4 gruodžio 1917 m.

P. S. Pinigus prašome siųsti Centralio Komiteto "Lituania" išdalininko V. Dzimidavičiaus vardu: Lausanne, Avenue des Toises 8, Suisse.

Dabar yra duag

NAMU,
FARMU,
BIZNIU.

Daugelis savininkų karės laikų priversinai parduoda visai pigiai ir mes patys nuo savęs patariam persitikrinti pas:

Lithuanian Agency,

A. Ivazskevics
315 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

ir jis tamstoms aprodys pigių farmų, visokių biznių dykai. Naudokitės gera proga, nes po karės bus du-syk brangiau, negu dabar r įeigu patiks namas arba farma pirkti tai A. Ivazskevics padarys visus raštus teisingai ir atsakančiai.

JAMES M. KEYS

350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Atsiskukite prie manęs su visokiais teismiskais reikalais. Duodu pilnas informacijas kas-lin suvienytų Valstijų įstatymų.

Per keliolika metų esu prityres ir turėjęs visokių reikalų su LIETUVIAIS, RUSIAIS ir LENKIAIS teismuose Massachusetts valstijoje. Aš esu tokiamose stovyje, kad galite manimi pilnai užsiti-kėti. Visokius teismiskus reikalus atlieku šioje valstijoje.

Turite gerų prityrusių vertėjų arba perkaltėtojų lietuvių, rusų, lenkų ir latvių. Jeigu Jus norite turėti geras pasekmes ir išimėti provą, tai paveskite man. Telefonuokite, parašykite arba paaukite. 350 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JAMES M. KEYS,

Tel. So. Boston 212 or So. Boston 600.

Jeigu vienas užimtas šauk kiti.

Pinigus pasiunciu į Lietuvą ir Vokietiją.

Per mano tarpininkystę galėsite prigelbėti badu mirštantiems jūsų broliams Lietuvoje ir tremtiniam Vokietijoje.

Pinigus Rusijos pirkite pasmane, nes aš parduodu pagal žemiausią dienos kursą.

Tel. Rich. 340.

Bankierius Juozas Kowaliauskas

111 Salem Street, Boston, Mass.

DARBININKAS

Šis ir So. Boston'o utarainkas, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Jozapo
Darbininkų Sąjunga.

Subscription Rates:

Yearly\$3.00
Boston and suburbs\$4.00
6 months\$1.50
Foreign countries yearly\$4.25

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St.
Joseph's Lithuanian B.-C. Association of Labor.

"DARBININKAS"

243 W. Broadway,

South Boston, Mass.

ATSAKYMAS LENKAMS.

Šveicarijos laikraštyje "La Liberte" sausio 3 d. š. m. vieno lenko tilpo raštas, kur išrodoma, kad Lietuva ir Lenkija reikia risti krūvon.

Į lenko nesąmonę atsakė ilgą, turiningą straipsnį sausio 10 d. A. Vilimavičius.

Tarpe kitų argumentų prieš vienijimą Lietuvos su Lenkija autorius apreiškia tą, kad seniau Lietuvos valdovai be savo žemių valdė Baltgudiją ir Ukrainą. Todel lenkų keliais eidami ir jų logikos laikydamiesi lietuviai galėtų reikalauti sau minėtų žemių.

To straipsnio gale redakcija pridėjo šitokią savo pastabą:

Pirmas straipsnis, išdėstantis lenkų ir lietuvių klausimą ir proponuojantis vienyti Lenkiją su Lietuva mums išrodė primtinu dalyku, nes tuomet susidarytų didžiulė valstybė su priėjimu prie jūros. Jei-gi ištikrųjų lietuviai šios vienybės nenori, o eina prie visiškos pačių nepriklausomybės, tai tautų principu remiantis negalima nieko priešingo prieš tai pasakyti.

NEUTRALYBĖ TIKYBOJ.

"Lietuva" rašo, jog nei laisvamanybės, nei jokios tikybinės "ybės" negalima būtų jai prirodyti ir bereikalingai jai siūlomas svarkas, kurio ji nedėvinti ir nemananti dėvėti.

Tikybės klausimuose esanti neutralė. Gerai, bet ar "Lietuva" gali prirodyti klerikalizmą katalikų visuomenei bei jos veikėjams, o ar ji nesiliūto to rubo jo nenešiojantiems nei manantiems nešioti. Dabar apie neutralybę tikybės bei laisvamanybės klausime. Ar "Lietuva" nežino, kad "Kas ne su manim, tai prieš mane."

NEPRIVALO ATSAUKTI.

"Tėvynė" neatšaukė savo šmeižto, būk "Garše" buvo rašyta, kad nekatalikais reikia išpjausti. Bet ji neprivalo to daryti, nes jos redaktorius

Spaudos Galybė.

LIUTERIO SUMANUMAS PANAUDOTI SPAUDĄ.

Jo pasisėkimai ir kokia mums iš to pamoka.

Kad pasaulinė spauda gali daug gero arba blogo padaryti, to niekas negali užginčyti. Bet-gi katalikiškoji spauda yra daug gero nuveikusi ir turi didžiulį reikšmę; ji taip-gi turi savo užduotį ir tobulina žmonių protą, kurio pagalba prieinama prie tikrojo prieštasties supratimo ir pažinimo. Jos tikslas yra atimesti visokeriopą blogą ir siekti vis prie augštesnio tobulinimosi, tuomi vedant žmonių prie geresnės ateities ir gerbuio, išvaduojant nuo įvairių tamsybių apštalavimo ir prirėgiant kelią prie tikrosios apšvietos, mokslo.

Tiesa, praeitis daug ko pamokino mums. Kartais priešas buvo gudrus ir sumanesis. Ir, jeigu nuo jo retkarčiais pasimokiname, tai niekas negali mums už blogą paskaityti, nes ir senovės lotynų patarlė sako: "Fas et ab hoste doceri" — valia ir nuo priešų mokintis.

Tik-ką praleidome Martino Liuterio Reformacijos sukurtų keturisimties, prieš kurį tai laiką, tas didis eretikas atitraukė nuo Katalikų Bažnyčios pusę. Vokietijos ir keletą kitų šalių. Tad-gi, pažvelgkime į praeitį, kokių tai būdų Liuteris panaudojo saviems siekiams tą spaudą, kuri turėjo vos tik apie 70 metų amžiaus nuo išradimo, kuomet jis patapo revoliucionieriui prieš Katalikų Bažnyčios mokimą.

Liuteris buvo apdovanotas puikiomis dvasios dovanomis, turėjo stiprias spėkas ir nepaprastą iškalbingumą. Kaip mokytosias jis sugebėjo pavilioti atydumą ir prisirišimą visų tų, kurie jo mokinių klausė. Prie to-gi jis buvo nenuilstantis darbininkas. Jo raštų įvairumas ir daugybė yra tiesiog stebėtina. Jis pirmiausia pagarsėjo iš panokščių, paskaitų ir neliovė tuomi platinęs savo idėjų. Neapsilenkus-gi su tiesa, galima sakyti, kad jo pasisėkimas daugiausia prigulėjo nuo spausdinto žodžio, kurs suteikė geriausias pasekmes jo idėjų garsinimui. Galima tai pasitebiti iš skaitlingų jo raštų, kuriuos rašė ir platino trisdešimt metų (1517-1546) prieš įstatytą Kristaus Bažnyčią.

Kiekvienas matė kokio didumo yra mišiolas. Ir, jeigu surinkus visus jo raštus ir išleisus pilną jo raštų rinkinį, tai jo raštai, rašyti lotynų kalboje, būtų septyni, mišiolų didumo, tomų, o dvylika panašių tomų, parašyta vokiečių

kalboje. Jo raštų turinys, kaip pažymi vienas jo bijografas katalikai, tai apima 426 tomas. Tai-gi, apskritai paėmus, jis rašė keturiolika tomių kas meta, o maž-daug dvi tomi kas mėnesį.

Nekurie jo veikalai yra gaudidi, kiti gi, jeigu atskirai paimti, yra pus-veikalėliai. Tais-gi raštais jis davė progą savo draugams pasižinti, kokio gabumo jis yra, koks iš jo teologas ir mokytojas. Dėlto tai jis parašė net keletą didokų knygų apie "Tėv mūsų." Bet-gi didesnė Liuterio raštų dalis yra tai maži veikalėliai. O geriausias jo inagis buvo, tai trumpi raštai ir lapeliai. Jie buvo skaitlingai dalinami ir platinami. Jie tai radosi ir turčių rūmose ir vargšų bakažėse ir skelbė naują Liuterio evangeliją tolimiausiose parakraščiuose. Jie-gi visuomet buvo laiku pagaminti. Ir, jeigu pirm arba paskui turėjo būti veikta bei parašyta kas norint priešingo jo propagandai, tai neatsisveigiant to visko, tu-tuojaus išleisdavo knyges arba lapelius, kurie visuomet buvo prieinanki jo idėjoms. Pasitaikė syki, kad vienas teologas, italas, parašė kritiką ir dasizidina, kad autorių imė tris dienas tai parašyti. Liuteris gi, nieko nelaukiant, ėmėsi už darbo ir atsiėkė savo tikslą į dvi dieni.

Kita proga pasitaikė, kuomet jis viešai pasirodė, pagarisdamos savo tėzes apie atlaidus. Tas gi 95 tėzes, rašytos lotynų kalba, kurią žinojo tik mokytojai, buvo daugumos skaitoma ir visur platinama; Liuteris, matydamas pasekmes, išleido vokiečių kalba tiems prastuoliams, kurie nesuprato lotyniško išdėstymo apie atlaidus ir malones. Ir, kuomet dagirdo, kad popiežius pasmerks pragaistą jo veikimą, jis vėl sugebėjo apmulkinti viešą nuomonę, išleisdamas lapelius, kuriuose piktžodžiaujančiai apreiškė, kad smagu jam bus, jeigu uždėtų ant jo eskomuniką ir bus laimingas, jeigu numirtų Katalikų Bažnyčios globoje.

Keletas pažymėtų pavyzdžių parodo, kad raštikišką Liuterio veikimas nebuvo vien tik knygy rašymas, bet siekė gal kitokių ir veiklesnių laipsnių, pavyzdžiui lyg užsiimtinę kokio nors perijodinio rašto arba laikraščio leidimą. Iš to atžvilgio, nesuklysimė pasakę, kad tuomi veikimu daugiausia pagamino raštų. Žinoma, jis nebūtų turėjęs tokio pasisėkimo išreiškiant teisybę, bet puikiai sekėsi jam vien tik užginti, klaidingai perstatyti ir paniekinti Katalikų Bažnyčios mokslą ir jo priešininkų šią tomų, parašyta vokiečių

pastangas ir žodžius. Tame

tai jis buvo ekspertas.

Gal niekas geriau nesugebėjo suprasti įtekmingos spaudos galybės ir niekas geriau gal nežinojo, kaip jis, taip tiksliai panaudoti spaudą savo tikslo atsiekimui. Bet-gi jo tikslas buvo blogas. Ir labai apgalvėtina, kad tokį didį talentą, kokių Dievas jį apdovanojo, sunaudodų blogiems siekiams. Vienok neprivalome patys iš savęs didžiulius ir turėtinus pasimokinti iš priešų: turime plačiai pasinaudoti įtekminga spaudos galybe. Spauda, kaip dailusis menas, visuomet buvo popiežių ir Bažnyčios palaikoma ir gerbiama. Tai-gi, tas dailusis menas turėtų tarnauti tobulam tikslui t. y. tikrosios tiesos apgyvime ir dvasiskam žmonių penui.

Nūn-gi, jeigu Liuteris gyventų, be abejonės, jis leistų nerašyti arba dienraštį. Turime iš jo veiklumo ir uolumo pasimokinti ir būti darbščius. Bet-gi esame laimingi, kad nebereikalaujame nuo priešų mokintis, kaip turime pradėti. Ir galime tvirtai pasakyti, kad katalikiškoji spauda augtų veikta bei parašyta kas norint priešingo jo propagandai, tai neatsisveigiant to visko, tu-tuojaus išleisdavo knyges arba lapelius, kurie visuomet buvo prieinanki jo idėjoms. Pasitaikė syki, kad vienas teologas, italas, parašė kritiką ir dasizidina, kad autorių imė tris dienas tai parašyti. Liuteris gi, nieko nelaukiant, ėmėsi už darbo ir atsiėkė savo tikslą į dvi dieni.

Kita proga pasitaikė, kuomet jis viešai pasirodė, pagarisdamos savo tėzes apie atlaidus. Tas gi 95 tėzes, rašytos lotynų kalba, kurią žinojo tik mokytojai, buvo daugumos skaitoma ir visur platinama; Liuteris, matydamas pasekmes, išleido vokiečių kalba tiems prastuoliams, kurie nesuprato lotyniško išdėstymo apie atlaidus ir malones. Ir, kuomet dagirdo, kad popiežius pasmerks pragaistą jo veikimą, jis vėl sugebėjo apmulkinti viešą nuomonę, išleisdamas lapelius, kuriuose piktžodžiaujančiai apreiškė, kad smagu jam bus, jeigu uždėtų ant jo eskomuniką ir bus laimingas, jeigu numirtų Katalikų Bažnyčios globoje.

Keletas pažymėtų pavyzdžių parodo, kad raštikišką Liuterio veikimas nebuvo vien tik knygy rašymas, bet siekė gal kitokių ir veiklesnių laipsnių, pavyzdžiui lyg užsiimtinę kokio nors perijodinio rašto arba laikraščio leidimą. Iš to atžvilgio, nesuklysimė pasakę, kad tuomi veikimu daugiausia pagamino raštų. Žinoma, jis nebūtų turėjęs tokio pasisėkimo išreiškiant teisybę, bet puikiai sekėsi jam vien tik užginti, klaidingai perstatyti ir paniekinti Katalikų Bažnyčios mokslą ir jo priešininkų šią tomų, parašyta vokiečių

pastangas ir žodžius. Tame

5000 NAUJŲ SKAITYTOJŲ PLAUKIA KAI NEVĖŽYJE VANDUO.

Mūsų kasdieninis mokslas.

Šiandieną mums reikėtų nors trumpai pakalbėti apie kasdieninį mokslą. Žmogus iš kiekvienos dienos savo gyvenimo ką nors gali pasimokinti, bet ne su visais žmonėmis toks mokslas turi sugyveninimą. Vieni žmonės, kuomet papildė kokią klaidą savo kasdieniniame gyvenime, koregicijai stengiasi ją pataisyti ir ant toliaus tą savo klaidą laiko sau lekeija, iš kurios daug pasimokina ir stengiasi daugiau su tokiais klaidomis nesutikti. Bet kiti žmonės yra prieišingi tokiam mokslui. Jie savo kasdienes klaidas lig sėti sėja savo gyvenimui ir sumte stumia priešais savo ateitį. Taigi čia visų pirmiausia mums turi būti aiški reikšmė ir nauda paties savęs mokimuisi. Jei mokimasis mums nesuteiktų ir neneštų jokios naudos, tai nebūtų reikalo nei mokintis. Bet mes žinome, kad yra priešinagai. Mokimasis mums suteikia žinojimą apie dalykų tikrąjį stovį. Kuomet mes turime žinojimą apie dalykų tikrąjį stovį, tuomet mes tik galime ingyti tikrą supratimą apie juos. Turint tikrą supratimą apie koki nors dalyką, mes galime tvirtis sąmoningo veikimo tų dalykų tvarkyme. Jeigu mūsų kasdieninė klaida mus alstumė nuo šios dienos progreso, tai mes turime būtinai stengties surasti priežastį, kuri mums tų klaidų pagamino ir padaryti jai galą. Bet, priešinagai, jeigu mes be atžvilgio tas mūsų klaidas stumsime vieną po kitos ir vis kasdieną tas pats apsiirėskimas tarp mūsų bus, tas bus ženklas, kad mes nieko nesimokiname. Sumoningas mūsų susitvarkymas veda mus linkui progreso. O tik progresas mums tegali suteikti gyvenimą, kuriame mes galėtumėm jausties laimingesni. Taigi pasirodo, kad mokslas mus galutiniai veda prie laimės. Kad atsiėks tą laimę kasdieną mūsų gyvenimas turi būti pastumėtas prie pažangos bei tubulumo.

Tas turėtų būt pritaikinta ir prie draugijų gyvenimo. Kiekvieno draugijos nario yra pareiga mokintis. Kiekvienas draugijos narys, kuris nesimokina yra progreso su-laikytojas ir atstumėjas laimingesnės ateities. Draugija gali greit eit prie laimingesnės ateities tikrai ten, kur jos nariai mokinasi ir stengiasi savo klaidas pataisyti ir daugiau su joms nesutikti, nes tikrai tas jiems duoda žinojimą, kuris jiems suteikia teisingą supratimą apie jų pagerinimo sąlygas, taip, kad jie gali gyvenimą padaryti laimingesniu. Kur draugijos nariai tūno tamsybėse, ten nėra

"Siftų." Nekuriems tokiose dirbtuvėse dirbantiems, kartą į savaitę priseina padirbti net ir 24 valandas be pertrūkio.

Tokis padėjimas, bei tokios ilgos valandos, kaip bematant sunaikina darbininko sveikatą, Amerikoje nors ir trumpas valandas dirbdami, skubindami netrunka darbininkai nuo kojų nusivaryti, o k-gi bekalbėti apie didelį kenkimą sveikatai ilgų valandų. W. B. Dickson, buvęs pirmininko pagalbininku Su. Valst. plieno korporacijos, šiaip išsitarė apie plieno išdirbysčių darbininkus: "Mano sprendime bei patyrimu, didelė proporcija plieno darbininkų, kurie jauni pradėjo dirbti dvyliką valandų dieną, jau paseno vos sulaukę keturiasdešimties metų." (The Survey Jan. 3, 1914 p. 376).

Faktas, kad žmonės Amerikoje greičiau sėsta. O tas pats iš persidirbimo, dirbimo per ilgas valandas ir negavimo tyro oro užtekčiai pakvepuoti. Paskutiniaisiais laikais visuo-

ra progreso linkui geresnės ateities. Mes galime imti pavyzdį nuo nekurių kultūringesnių tautų. Tauta, kuri neįėjia žengti kartu su kitomis kultūrinėmis tautomis progreso vieškeliu, pasilieka užpakalyje, apsnusta, apmiršta ir būna užmiršta. Žmogus taip kasdieniniame gyvenime, koregicijai stengiasi ją pataisyti ir ant toliaus tą savo klaidą laiko sau lekeija, iš kurios daug pasimokina ir stengiasi daugiau su tokiais klaidomis nesutikti. Bet kiti žmonės yra prieišingi tokiam mokslui. Jie savo kasdienes klaidas lig sėti sėja savo gyvenimui ir sumte stumia priešais savo ateitį. Taigi čia visų pirmiausia mums turi būti aiški reikšmė ir nauda paties savęs mokimuisi. Jei mokimasis mums nesuteiktų ir neneštų jokios naudos, tai nebūtų reikalo nei mokintis. Bet mes žinome, kad yra priešinagai. Mokimasis mums suteikia žinojimą apie dalykų tikrąjį stovį. Kuomet mes turime žinojimą apie dalykų tikrąjį stovį, tuomet mes tik galime ingyti tikrą supratimą apie juos. Turint tikrą supratimą apie koki nors dalyką, mes galime tvirtis sąmoningo veikimo tų dalykų tvarkyme. Jeigu mūsų kasdieninė klaida mus alstumė nuo šios dienos progreso, tai mes turime būtinai stengties surasti priežastį, kuri mums tų klaidų pagamino ir padaryti jai galą. Bet, priešinagai, jeigu mes be atžvilgio tas mūsų klaidas stumsime vieną po kitos ir vis kasdieną tas pats apsiirėskimas tarp mūsų bus, tas bus ženklas, kad mes nieko nesimokiname. Sumoningas mūsų susitvarkymas veda mus linkui progreso. O tik progresas mums tegali suteikti gyvenimą, kuriame mes galėtumėm jausties laimingesni. Taigi pasirodo, kad mokslas mus galutiniai veda prie laimės. Kad atsiėks tą laimę kasdieną mūsų gyvenimas turi būti pastumėtas prie pažangos bei tubulumo.

Adomas Pogaželskis.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IS "VADO."

"Vadas" yra tremtinių Rusijoje katalikiškas laikraštis, einas kas savaitę iš Petrapilio. Jis yra "Liaudies Sąjungos" organas. Liaudies-gi Sąjunga yra tas pat, ką LDS "Amerike."

"Darbininkan" atėjo vienas po kitam keturi numeriai, turinti daug indomųjų raštų bei žinių. Žemiau paduodame sutrumpinę žinias bei straipsnių citatus iš "Vado."

Spaļu 8 d. Maskvoje įvyko Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Maskvos kuopos susirinkimas. Kalbėjo studentai ir kiti veikėjai nurodydami svarbą krikščionių veikimo valstybėje, kad išvengtų įsigalėjimų socialistų ir visokių bedievių. Išdalyta laikraščių 3,000 egz. Narių kuopa turi 600.

Smolensko Lietuvių Tautos Taryba įsteigė Bendrojo Lavavimo ir Technikos Kursus. Juos lanko arti 100 žmonių.

Liaudies Sąjunga, pildydama vyriausią savo uždavinį—šviesti liaudį, įsteigė Petrapilyje vakarinius suaugusiems kursams įvairiose miesto dalyse, nes Lietuvai atstatyti nepakanka vien tik rankų, reik ir galvų. Kaikuriuose Petrapilio vietose tuos kursus lanko po 70 žmonių. Daugiausia lankosi merginos.

Kozlove Liaudies Sąjungos skyrius turi 257 narius.

Tverėje Liaudies Sąjungos skyrius turi 50 narių. Turi vaikams mokyklą, o suaugusiems vakarinius kursus.

Darbininkų klausimas Amerikoje.

DARBO VALANDOS.

Amerika yra vertelgystės, "biznio," šalis. Vertelgystė bei pramonė niekadoms nevyks gerai, jei laikas nebus sistematiškai sunaudotas. Jau senuose laikuose žmonės suprato laiko tvarkymą. Šventas Augustinas sako, jog: "tvarka yra tai dalykų siela." (Ordo est anima rerum). Šiais laikais ypač pastebime tą tvarką. Darbo valandų padalinimą randame netik mokyklose, kolegijose, universitetuose, seminarijose, ale ir darbininkų tarpe,—dirbtuvėse.

Pradžioje, kuomet buvo stoka darbininkų ir nebuvo tokio didelio darbų pasidalinimo, darbininkams priseidavo dirbti gana ilgas valandas. Darbdaviai norėdami kuodangiausiai iš savo įdėto kapitalo padaryti uždarbio ir-gi versdavo

darbininkus dirbti ilgas valandas. Apie darbo valandų nustatymą jokių tiesų nebuvo. Darbdavys vertė dirbti tol, kol jis norėjo bei darbo turėjo. Tokioms aplinkybėms esant, darbininkui priseidavo dirbti po 15 ir daugiau valandų į dieną. Ūkių darbininkai dar ir po šiai dienai dirba ilgas valandas. Nemažai randasi tokių vietų k- ukės darbininkas turi dirbti nuo ankstyvo ryto iki vėlyvam vakarui. Didinantis ateivių skaitliui į šią šalį, augo ir darbininkai. Visiems gi reikėjo pragyventi. Vieniems ilgas valandas dirbant, kitiems darbo stokavo. Idant visus patenkinti, darbo valandas privalejo būt sutrumpintos. Daugelyje vietų valstijos priverstos buvo išleisti padavadijimus kaslink sutrumpinimo darbo valandų.

Tiesos tapo išleistos ne tik pramonės darbininkams, ale ir ūkėms. Šiandieną tų tiesų darbdaviai privalo prisilaikyti, jei ne pilnai, tai bent iš dalies.

Bėgyje paskutinių dešimties metų šios šalies darbininkai pradėjo kovoti bei reikalauti, kad visur būt įvesta aštuonių valandų darbo diena. Šešiasdešimtis antras kongresas Washingtone, birželio 19 1912 m. išleido įstatymą, kad visi darbininkai, dirbantieji prie įvairių departamentų Suvienytų Valstijų valdžios, dirbtų ne daugiau, kaip aštuonias valandas į dieną. Jei kuris darydamas darbo kontraktą priverstų bei leistų darbininkams dirbti ilgesnes valandas, papuola po bausme. (Žiūrėk 62 Congress 2-nd Session of H. R. 9061).

Valdžios tiesos bei padavadijimai kaslink darbo valandų, tapo įvesti ne vien tik, kad bedarbiams darbininkams suteiktų duonos kąsnį, ale jos atsižvelgia ir į darbininkų sveikatą. Kaip mašina sukdamosi

per ilgas vaalndas įkaista smarkiai, ir tuojau pradeda dilti—ji reikalauja pailso bei atvėsimo; taip ir žmogus darbininkas. O žmogus juk ne mašina. Mašinos vienai dalelei sudilus, kitą galima naują įdėti, o žmogų jau neatnaujinsi. Žmogus darbininkas privalo turėti užtektinai liuso nuo darbo laiko pasilsėti. Senai jau norima dienos laiką padalinti į tris dalis būtent, aštuonias valandas dirbti, aštuonias valandas ilstis ir aštuonias valandas ant ko nors praleisti. Nekurių dirbtuvių darbininkai jau gali taip laiką pasidalinti; bet daug didesnė didžiama darbininkų dar to neatsiekė. Pagal trylikto Suvienytų Valstijų surašo (census) matome, kad iš 6,615,046 prastų darbininkų tik vos 7.9 nušimtis dirba tokiose dirbtuvėse, kur aštuonių valandų darbas pripažintas. Kiti, beveik visi, turi dirbti nuo 54 iki 60 valandų ir daugiau į savaitę. Randasi nemažai ir tokių, kurie turi dirbti 72 valandų

į savaitę ir daugiau. Darbininkai dirbantieji broky-cukraus, cimento, vaistų (chemicals) molaso ir kitokiose dirbtuvėse yra priversti dirbti virš 72 valandų į savaitę. Abelnai imant, gelžkelių darbininkai dirba turbūt ar ne ilgiausias valandas. Viršminėtas census parodo, kad keli šimtai tūkstančių darbininkų kasdien dirba per 16 valandų; o 33,000 darbininkų virš 21 valandos į dieną. (Žiūrėk Interstate Commerce Commission, A Statistical Anal. of Carriers' Monthly Hours). Prie gelžkelių darbininkų galima pridėti ir gatvekarių darbininkus. Tie ir-gi ilgas valandas turi dirbti, nors tiesa jų darbas nėra sunkus, bet jie nuo pirmo "tripo" iki paskutiniam nėra liuso ir rokuojasi darbe esą.

Apart ilgų dienos valandų, dar prisideda ir septynios dienos į savaitę. Nūnai nemažai dirbtuvių randasi, kurios dirba ir nedėdieniais, dienomis ir naktimis, ant dviejų ar trijų

savaitę ir daugiau. Darbininkai dirbantieji broky-cukraus, cimento, vaistų (chemicals) molaso ir kitokiose dirbtuvėse yra priversti dirbti virš 72 valandų į savaitę.

Abelnai imant, gelžkelių darbininkai dirba turbūt ar ne ilgiausias valandas. Viršminėtas census parodo, kad keli šimtai tūkstančių darbininkų kasdien dirba per 16 valandų; o 33,000 darbininkų virš 21 valandos į dieną. (Žiūrėk Interstate Commerce Commission, A Statistical Anal. of Carriers' Monthly Hours). Prie gelžkelių darbininkų galima pridėti ir gatvekarių darbininkus. Tie ir-gi ilgas valandas turi dirbti, nors tiesa jų darbas nėra sunkus, bet jie nuo pirmo "tripo" iki paskutiniam nėra liuso ir rokuojasi darbe esą.

Apart ilgų dienos valandų, dar prisideda ir septynios dienos į savaitę. Nūnai nemažai dirbtuvių randasi, kurios dirba ir nedėdieniais, dienomis ir naktimis, ant dviejų ar trijų

savaitę ir daugiau. Darbininkai dirbantieji broky-cukraus, cimento, vaistų (chemicals) molaso ir kitokiose dirbtuvėse yra priversti dirbti virš 72 valandų į savaitę.

Tokis padėjimas, bei tokios ilgos valandos, kaip bematant sunaikina darbininko sveikatą, Amerikoje nors ir trumpas valandas dirbdami, skubindami netrunka darbininkai nuo kojų nusivaryti, o k-gi bekalbėti apie didelį kenkimą sveikatai ilgų valandų. W. B. Dickson, buvęs pirmininko pagalbininku Su. Valst. plieno korporacijos, šiaip išsitarė apie plieno išdirbysčių darbininkus: "Mano sprendime bei patyrimu, didelė proporcija plieno darbininkų, kurie jauni pradėjo dirbti dvyliką valandų dieną, jau paseno vos sulaukę keturiasdešimties metų." (The Survey Jan. 3, 1914 p. 376).

Faktas, kad žmonės Amerikoje greičiau sėsta. O tas pats iš persidirbimo, dirbimo per ilgas valandas ir negavimo tyro oro užtekčiai pakvepuoti. Paskutiniaisiais laikais visuo-

menės domą pradeda tas patyrimas atkreipti. Dirbtuvių darbininkai podraug ir kiti, darydami darbo kontraktą arba parsisandūdami savo spėkas, energiją darbaviui privalo daug atidos atkreipti į tai, kad darbo valandos nebūt per ilgos. Nes ilgas darbas labai nuvargina darbininką, griaužte griaužia jo brangią sveikatą ir be laiko išvaro iš šio pasaulio.

F. J. J.
(Bus daugiau)

5000 naujų skaitytojų "DARBININKUI"

Į darbą broliai darbininkai! Parodykite savo pasižventimą. Lai mūsų iškeltas obalsis 5000 naujų skaitytojų išsipildo.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

RACINE, WIS.

Draugystės ir jų veikimas.

Čionai viena iš prakliniausių dr-jų yra šv. Kazimiero pašelpinė dr-stė, kuri gyvuoja jau nuo 1903 m. Tai pirmutinė čia dr-stė, sutvėrta grynai katalikiškoje dvasioje. Ji iki šiai dienai yra pasižymėjusi savo gausiais nuopelnais tarp Racinio lietuvių. Jos pastangomis sutvėrta šv. Kazimiero parapija. Įsteigimui nekurių bažnytinį daiktą iš savo išdų paaukavo \$300.00 ir reikalui esant dar nutarė paaukoti \$100. Taip pat S. K. Dr-jas yra pasižymėjusi ir lietuvių tautos vardo kėlimu. Ji su savo puošniu ir prielankumu eina į konvencijas arba apvaikšiojimus sykiu su sveiktiniais. Ji nemažai atėjutė badaujančioms del karės lietuvioms. Lietuvių dienoje 1 lapkr. 1916 m. paaukavo iš savo išdų \$100; aukavo taip pat šv. Tėvo parapijoje del lietuvių dienoje 20 d. geg. 1917 m. \$15.00. Rengia nuolat prakalbą, kviesdama naudingus kalbėtojus, kaip tikybai taip ir tautai.

Bet su liūdėsiu reikia prisiminti ir apie nekurius narius S. K. Dr-jos, kurie priguli taip pat ir į bedievybės draugijas, kurios bedievybę ir ištvirkimą platina. Štai yra L. B. D. Jei jos įstatuose būtų parašyta tiesiog jog reikia būtinai kovoti prieš tikybą ir katalikų Bažnyčią, platinti bedievybę ir ištvirkimą, tai netik geras, bet ir atšalęs katalikas nedrįstų prie jos prigulėti. Nors ji to įstatuose neturi, bet praktikoje tą darbą plačiai varo. Ji kviečia priestikybinius kalbėtojus, kaip tai visiemis žinoma bliuznierį Mockų ir kitus jo plauko ištvirkimo ir bedievybės platintojus. Ji rengia adventuose ir gavėnėse įdėkūnos šokių su šlykščiais apgarsinimais, įdrasina laisvamanių ir ištvirkėlių abazą šneičti visa tai kas yra šventa ir dora. Tas neįstabus, kad laisvamaniai ir bedieviai, tautininkai, kovoja prieš tikybą ir bažnyčią, nes jų toks amatas. Ale ką mano tie nariai S. K. Dr-jos, kurie priguli prie L. B. D., kuri pirmutinė pradėjo bedievybės platinimo darbą Racino lietuvių kolonijoje.

J. K.

BRIDGEPORT, CONN.

L. D. Sąjungos 39 kuopa laikė metinį susirinkimą sausio 20 d. Apsvarstius kuopos narius reikalus nutarta surengti pramogę su vaidinimu, tuojau po Velykų. Tam dalykui išrinkta komisija suruošti tinkamus veikalelius ir išdinti roles. Tas pavesta paneleis M. Dragunaitėi ir A. Jasiūskaitėi. Paskiaus išrinkta nauja valdyba: pirm.—A. Mačiūnė, ižd. p-lė E. Baltušytė, rašt. ta pati palikta.

Darbininkė.

BRIGHTON, MASS.

Apvogė.

Vasario 2 d. po No. 8 Market st. pas S. Petrūną 10 val. prieš pietus ant trečių lubų per užrakintas duris įnejo vagiliai ir išnešė Antano Simonavičiaus siūtą \$35 vertės ir laikrodį su grandinėliu vertės \$30, o jo brolio Jurgio išnešė siūtą už \$25, grynais \$2 ir kitokių smulkmenų. Tai-gi dabar visokie valkatos lando ir vagiliauja. Saugokitės.

Vietinis.

ROCKFORD, ILL.

L. Vyčių 83 kuopa uoliai darbuojasi, turi knygyną, sausio 26 d. buvo vaidinimas. Vaidinta "Gudri našlė" Mendelsoln salėj. Pažymėtina, jog tarpe vaidintojų p-lė M. Zubutė ir p-lė E. Mislinutė yra čia augę, bet uoliai veikia.

Lietuvos Piliėtis.

NEWARK, N. J.

Abeji bus apsiriki.

Po išvažiavimo iš mūs parapijos didžiai gerbiamo buvusio klebono kun. J. Dobužinsko, parapijonys buvo labai nusiminę, ypač išgirdę, jog į vietą kun. Dobužinsko ateis už kleboną kun. Budrevičius, kuris kaip buvo nupaskojama būk menkai galys kalbėti lietuviškai, kuipo čia augęs ir mokslo gys.

Tai-gi lietuviai katalikai mato, jog tame apsiriki; nes kiek nūnūnū, tai kas šventadienis mūsų naujam klebonui kun. B. labai žymiai eina geryn su lietuviška kalba. Taip-gi ir mūs tautos dalykuose pasirodė, kad kun. B. turi sau už garbę būti lietuviu!

"Tautininkai" ir-gi bus apsiriki! Anot p. Škico "Garse": "Mūsų tautininkai-laisvamaniai kun. J. Dobužinskui iš Newarko išvažiavus Aleliuja užgiedodų." Čion p. Škicas visai neapsiriki; mat "tautininkai" manė, kad kun. Budrevičius visai į tautos reikalus nesikiš. Tai laisvamaniai tikėjęs visų veikimų pakreipti savo pusėn ir žvejoti katalikus į savo tinklą neva delei tautos gerovės, o pavoliai juos užpilti laisvamaniškais raštais ir jie bus jau tokie kaip ir jie "tautininkai".

"Tautiečiai" emė veikti. Net mūs vietos vargonininkas pasidrasinęs "tautiečių" viltimi kryptelėjo prie jų. Kas žini ar katalikų bažnyčios vargonininkui nepridera būti jai pinai lojūliškam ir solidariskam lietuvių katalikų visuomenei.

Bet bus "tautiečiai" apsiriki, nes kun. Budrevičius netiek neduos giliuoti mūs "tautiečiams" kiek buvęs kun. Dolginskis, ir neduos katalikų mulkinti ir traukti prie "tautiečių" laisvamanių.

Vijurkas.

BRIGHTON, MASS.

Vasario 3 dieną LDS. 22 kp. laikytame susirinkime Liet. Kooperacijos svetainėje buvo priimami nauji nariai: B. Vasišienė, O. Janušienė, J. Raudalūnas.

Paskiaus buvo išduotas raportas iš Naujosios Anglijos suvažiavimo, kuris įvyko sausio mėnesį Worcester, Mass. Raportas vienbalsiai priimtas, bet iš apskričio padarytų nutarimų pasirodė, kad mūsų kuopoje yra kelios neuždarytos spragos. Tas liko si apsvastyta. Organizatorium tapo išrinktas p. B. Ajauškas, pagalbės jam p. S. Zakauskas.

Del anglių stokos turime įvairių nesmagumų. Vakarinė vaikų mokykla tulum laikui užsidarė. Bet netrukus vėl žada atsiderinti, todėl del to dalyko nereikia nušūsti.

Korespondentas.

SOCIJALISTŲ VEIKIMAS. Brighton, Mass. Mūsų lietuviai socialistai daugiausia savo nelemtais darbais pasižymi. Iš jų nieko geresnio ir negalima tikėtis. Tokie socialistai vada, tokie ir "klapūnukai". Neseniai Brightonio bolševikas

A. L.—skis "Keleivys" visai išdėgė mūsų vieną gerbtiną veikėją, primedamas jam nebūtų daiktų. Tik nabagas bolševikas kreivai nudūrė.

Gerbtinų ypatai socialistų šneičtai negali paliesti, tik labiau jas iškelia.

Korespondentas.

BROOKLYN, N. Y.

Šioje kolonijoje lietuvių yra daug ir veikimas galėtų būti didelis. Visokiems darbams užtektų žmonių. Bet to veikimo labai mažai tėra. Ypač vyčiams sunku laikytis. Daug jaunikių paėmė armijon. Tai tas dar labiau susilpnino vyčius. Vyčių 41 kp. buvo sustiprėjus čia esant p. A. Aleksandravičiui. Buvome pakilę sulaukę Karalienės Aniolų parapijon gabaus vargonininko p. B. Lauraičio, nes vyčių 44 kuopa tuoj turėjo didžiulį chorą, kurs bažnyčioj gražiai giedodų. Dabar to nėra. Lyg pasigerėdamos iš to klebonas apie tai bažnyčioj pasakė, o vyčius vadino vytelais, vytelės. O varg. Kibartį bažnyčioj pagyrė, girdi per jo darbštumą taip įvykę.

Dabar vyčių 41 ir 44 kuopos ketina susilieti, kad lengviau būtų veikti.

A. D.

RACINE, WIS.

Pavyzdingos krikščynos.

Garnys nebedamos gilaus sniego apdovanojo sūnumi Klemensą ir Veroniką Urbusus. Sausio 27 d. buvo krikščynos. Vardas duotas Zigmontas. Pokilyje dalyvavo Urbusų giminės ir kaiminai, kurie nepamiršo prisiminti ir apie liūdą padėjimą Lietuvos. Aukavo po \$1.00 Jonas Dapkus, J. Kesminas, J. Lazdauskas, K. Balševič, K. Sapalas Pr. Savickas, Kotr. Nurauskienė; po 50c.: V. Šapalas, J. Dapkenė, J. Nurauskas, J. Dabašinskis, Kl. Urbusas ir 25c. V. Urbusienė.

Iš viso \$9.75c.

Pinigai perduoti Tautos Fondo 79 skyr. ižd. T. Zizmin-

skui.

Tai dar pirmos tokios krikščinos tarp Racino lietuvių.

J. K.

HOMESTEAD, PA.

Sausio 13 d. L. D. Sąjungos 53 kuopa laikė savo metinį susirinkimą. Daug inešimų šiame susirinkime buvo ir aptarta, bet vienas iš naudingų inešimų buvo surengti vakarinę užgavėnių vakarę. Kitas patarė kreiptis į kitas draugas kaip antai: L. V. 11 kuopą ir M. S. 34-gą. Visų vienbalsiai užtvirtinta. Ponas Julius Svetkauskas ir V. Kraužlys išrinkti kreiptis prie L. Vyčių 11 kp. ir M. S. 34 kp. prašydami, kad prisidėtų. Vakariene bus šv. Petro ir Povilo pobažnytinėje salėje, sausio 12. Tai yra pirmas toks vakaras rengiamas Homesteade, taigi gerbiame lietuvių ir lietuvių nepatingėk atvykti, o būsite užgandinti.

Tikėtus galima nusipirkti pas komisijos narius, prieš sausio 11 d.

Birutė.

HOMESTEAD, PA.

Sausio 27 d. 1918 m. L. V. 11 kp. laikė metinį susirinkimą. Daug kas buvo svarstyta. Pirmininko raportas skambėjo puikiai, taip buvo nariai užgandinti, kad vienbalsiai išrinko ir trečius metus pirmininkauti L. V. 11 kp. p. Julijū Svetkauską. Raštininkės Petronėlės Medonienės raportas taip-gi puikiai skambėjo. Pasirodė, kad per pėreitus 1917 metus dvigubai padidėjo kuopa. Pirmiausia buvo 37, o dabar jau yra 72 nariai. Naujos Vyčių spaustuvės steigimui Pittsburgh'e išsiųsta pėreitais metais \$520.00, o \$70.00 yra ant vietos ir manoma tuojau išsiųsti. Pėreitais 1917 m. sulaukta keturi teatrai, laikytas vienas pasilinksminimas, surengtos dvi gegužinės. K. S. S. reikalams iš kasos paskirta \$10.00. Laisvės fondui nusiušta \$20.00. L. Vyčių 11 kuopa pasižadėjo mokėti po

25c. kas mėnuo iki karės pabaigos vietiniam Tautos Fondo skyriui, ir to pažadėjimo laikosi. Įsteigtas knygynas ir yra apie 300 knygų. Knygos duodamos ne vien Vyčiams pasiskaityti, bet taipgi ir pašaliečiams. Yra įsteigta vakarinė mokykla. Mokinių, kurie lankosi reguliškai yra suvirš 20. Paskirta du vakarus į savaitę lankyti mokyklą. Gerb. kun. S. J. Čepanaitis yra mokytoju. Choras susideda iš 35 ypatų, visi yra L. V. 11 kp. nariai. Choro vedėju yra p. Bronislovas Nekrašas. Toliaus laike susirinkimo paskirta rolė puikaus veikalo po vardu: "Katriatė," ir manoma tuojau po Velykų atlikti.

Vienas iš svarbiausių inešimų tai buvo, kad L. V. 11 kp. susitaisytų sau tautos vėliavą, yra tai naujas užmanymas Homestead'e, nes dar nei viena dra. nei kuopa neturi lietuviškos vėliavos. Inešimas vienbalsiai užtvirtintas ir paliepta kuopos raštininkei rašyti pas p. Norkuną su visomis informacijomis, taip-gi užklausti ar suspėtų vėliavą padaryti ir prisiųsti prieš Kovo 4 d. tai yra lietuvių dieną. Paskui buvo renkama valdyba.

Kuopos dvas. vadovu: Gerb. kun. S. J. Čepanaitis, Pirm. J. Svetkauskas, Vice pirm. V. Kraužlys, Prot. Rašt. E. Blaževičiūtė, Fin. Rašt. A. Aučiūtė, Iždin. P. Medonis.

Kasos glob.: Pr. Svetkauskas, V. Kašeliūnaitė,

Maršalkos: P. Medonienė, A. Andruškevičius. Korespondentai: Antanas Andruškevičius, Jieva Krivonūtė ir Bronislovas Nekrašas. Susirinkimas užbaigtas pirmininko su malda.

Birutė.

**PRISIDĖKITE PRIE SU-
RADIMO 5000 NAUJŲ SKAI-
TYTOJŲ "DARBININKUI."**

Moterų Sąjungos feikalais.

Naujos Anglijos Apskričio Protokolas I.

Suvažiavimas buvo sausio 27, 1918, So. Boston, Mass.

Naujos Anglijos Apskričio suvažiavimą atidarė 13-os kp. pirm. J. Pečekoniūtė, pasveikindama suvažiavusias delegates ir paklausė ar delegatės pripažįsta įsteigimą Naujos Anglijos apskričio reikalingu. Vienbalsiai nubalsuota, kad reikalinga. Toliau pirmininkė pakvietė kun. J. Dobužinską, kaip dvasišką vadovą atkalbėti maldą.

Toliau sekė išsakuimas delegatė; sekančios atsilankė:

So. Boston, Mass. 13 kuopa: Juzefa Pečekoniūtė, Ona Staninaitė, U. T. Jokubauskaitė, Agota Strakauskienė, Juzefa Šaltienė, Karalina Šieflienė, Ona Mockauskaitė, M. Bakūnaitė, M. Lazdinaitė, O. Jankauskienė, V. Varžinskaitė, M. Pajaujūtė ir P. Giedraitaitė.

Worcester, Mass. 5-ta kuopa: T. B. Mažeikienė, V. Liutkevičienė, K. Jušienė, O. Siabrienė, M. Čiauskaitė.

Montello, Mass. 15-ta kuopa: Marijona Sakalauskaitė ir O. Na Kašėkaitė.

Norwood, Mass. 36-ta kuopa: Ona O. Nevilutė ir Marijona Drušienė.

Cambridge, Mass. 22-ra kuopa: Ona Šimbalaitė, Antanina Malinauskienė ir K. Sodiniukė.

So. Manchester, Conn. 28-ta kuopa: M. Stačinskaitė.

Brighton, Mass. Valerija Šiaulutė ir K. Šiaulitienė.

Toliau mandatų, skundų ir inešimų komisijon išrinkta — kun. J. Dobužinskas, U. T. Jokubauskaitė ir T. B. Mažeikienė.

Išrinkta į Apskričio seimo vedėjas Veronika Liutkevičienė, pagalb.—Agota Strakauskienė, rašt.—T. B. Mažeikienė, rašt. pagalb. U. T. Jokubauskaitė.

Išrinkta valdyba užima vietas, toliau skaitomas pasveikinimas iš Waterbury, Conn., A. L. R. K. Moterų Są-gos 25 kp. Pasveikinimas priimtas rankų plojimu.

Kun. Dobužinskas paaiškina, kad N. Anglijos Apskritys sutvėrta Sąjungos gerovei. Ir tai gerovei įvykti reikia, kad visos Sąjungietės kiek tik gali darbuotųsi.

28 kuopa ineša, kad palai-kymui organo "Moterų Dirvos" kuopos rengtų vakarus ir teatrus bent vieną sykį į metus. Inešimas priimtas ir nutarta, kad kuopos neatbūtinai rengtų vakarus žurnalo palai-kymui.

Nutarta, kad kuopos po 5c. iš išdo nuo kožnos narės pasiųstų sykį į metus į Apskričio išdą del padengimo išlaidų N. Anglijos Apskričio ir jo užlaimymui.

5-ta kuopa ineša, jeigu kokia kuopa paaukautų nemažiau, kaip \$25 del žurnalo, kad liktųsi garbės kuopa.

Nutarta, kad kuopos paaukavusios del žurnalo \$25.00, būtų skaitomis garbės kuopomis.

Atstovės Naujos Anglijos Apskričio reikalauja atskaitų "Moterų Dirvos" Redaktorkos ir Administracijos. Buvusi redaktorka ir administratorė paaiškina, kad įinai pabaigus darbą gruodžio 31, 1917 ir pasiuntus neseniai į centrą savo atskaitą.

Nutarta, kad Centras išduotų atskaitą savo ir redaktorkos ir administracijos "Moterų Dirvos"; kad atskaita būtų išduota į du mėnesiu laiko ir palalpinta į laikraščius, kaip tai: "Darbininke," "Drauge" ir "Garse."

Nutarta, kad į du mėnesiu laiko "Moterų Dirva" vėl pradėtų eiti. Toliau, kad būtinai būtų išleista "Moterų Dirva" ir reikalui esant, centras galėtų kreiptis į kuopas prašyda-

mas paramos. Ir kad mūsų žurnalą redaguotų ne redaktorius bet redaktorė, reiškia moteris, ne vyras.

Naujos Anglijos atstovės nutarė, kad ligonių pašalpa būtų išmokama kuogreičiausiai po apturėjimo ligonės blankos su kuopos paliūdiėjimais.

Nutarta, jei kuopa pasiųs į centrą kokius svarbius klausimus, kad Centras duotų teisingus ir greitus atsakymus. Keletas narių radosi, katros jau pusę metų kaip priguli į ALRK. Moterų Są-gą ir jokio paliūdiėjimo neturi iš centro ir net konstitucijų negalima gauti.

Inešta išskelti lygybės klausimas.

Inešta rezoliucija, kad sąjungietės prie progos keltų lygybės klausimą.

Rezoliucija inešta, kad jokių polemikų vienos prieš kitą per laikraščius nebūtų.

Toliau sekė valdyhos rinkimas del Naujos Anglijos Apskričio:

Pirmininkė—Veronika Liutkevičienė.

Vice-pirmininkė—Uršulė T. Jokubauskaitė.

Raštininkė—T. B. Mažeikienė.

Iždininkė—Ona Kašėkaitė.

Organizatorės — Ona Jankauskienė, Ona Kašėkaitė ir Veronika Liutkevičienė.

Nutarta antrą suvažiavimą laikyti Worcester, Mass.

Suvažiavimas užsibaigė su malda, kurią atkalbėjo kun. P. Juškaitis.

Pirm. Veronika Liutkevičienė. Raštininkė T. B. Mažeikienė.

Mieste Nikolajave Liaudies Sąjungos kuopa narių turi 72, savo mėnesiniuose susirinkimuose svarsto opiausius gyvenimo klausimus. Turi įkūrus mokyklą ir skaityklą.

Rusijos Respublikos Taryboje Januškevičius, buvęs Duno atstovas-socialistas, išrodinėjo, jog Vilniaus Seimas neraiškias tautos nuomonės, kaip jos nereikišką ne Stockholm konferencija. Pasak j lietuvių (socialistai) sieksią sąjungos su Rusija.

IVAIRIOS ŽINIOS IŠ "VADO."

Vienas socialistas "veikėjas" Maskvoje būriui moterų pasakė: "Jūs visos esate social-demokratė, tik tai to jūs nesuprantate; ko! suprasite manęs klausykite!"

Vitebsk. Sąjungos skyrius turi narių. Turi knygyną.

Maskvoje Lietuvių Komitetą apvaldė lietuviai bolševikai. Jų valdyba nutarė: "Nereikia mums krikščionių." Ir nepriima į bendrabučius, kaip tik savuosius.

Kada buvusi užsienio reikalų ministeris Tereščenko buvo priešinąs Lietuvos nepriklausomybei, tada kairieji (socialistai) sušuko: "Apsisprendimas nereikiška atsiskyrimas. Mes įsitikine, kad Lietuva nesiskirs nuo Rusijos." Reikiška Rusijos socialistai priešiną Lietuvos atsiskyrimui. O ką jau besakyti apie konstitucionalistus-demokratas. Mat lietuviai socialistai todėl neremia Lietuvos nepriklausomybę, kad tuomi neįtikėtų rusų socialistams.

Rusijos lietuvių katalikai studentai-ateitininkai nutarė sugrįžti į Lietuvą kiekviename mieste, kur yra moksleivių sutvėrti ateitininkų kuopą, kad tokiu būdu sudaryti didžiulę, galingą Lietuvos katalikų moksleivių organizaciją.

Būk nuolatinis platintoju laikraščio "Darbininko."

TEATRAS!

L. Vyčių 17 kp.

Nedėlioje, VASARIO-FEB. 10, 1918

BAŽNYTINĖJE SALEJE,

W. FIFTH STR., SO. BOSTON, MASS.

Montello L. Vyčių 1 kp. artistai perstitys gražų veiklą

'Audra Giedroje'

Pradžia 6:30 val. vakare.

Taip-gi bu sdang įvairių pamarginimų, kuriuo. išpildys svečiai ir vietinės L. Vyčių 17 kuopos artistai.

Bus orkestra p. J. Strakausko vedama, deklamacijų, dainų ir tt.

Dainuos gabiausi solistai: p-lės St. Motiejūnaitė, Al Narinkevičienė; pp. J. Varaitis ir Petras Rūta.

Jeigu dar naktis nevarys į namus, tai vietinės L. Vyčių 17 kuopos artistai pastatys komišką veiklą:

"GUDRUS KVAILYS."

Programas to vakaro bus taip įvairus ir linksmas, kad neatsilankiusieji gailės visą savo amžėlį. Ypatingai kas, kad išpildymui programos atvažiuos gabūs artistai-lošėjai net iš Montello, Mass.

Kviečiame visus koskaitlingiausius susirinkti.

Įžanga 50c., 35c., 25c., ir 15c.

Rengėjai.

Vietinės žinios

LDS. 1-mos KP. VAKARAS.

Nedėlio, vasario 3 dieną Šv. Petro parapijos svetainėje buvo LDS. 1mos kp. vakaras, kurio programos susidėjo iš prakalbų, deklamacijų, muzikos šmotelio ir trumpo veikalėlio.

Pirmiausia gražiai muzikos dueta išpildė p-lės A. Kohanskaitė ir A. Kiburiūtė. Smuikininkė ir pijanistė puikiai melodija sužavėjo klausytojus. Sekanti po to p-lės A. Zenevičiūtės deklamacija ypač nusisekė.

Smuikininkei, pijanistei ir deklamatorkai padėkavoje publika garsin delynį plojimu.

P-nas Pr. Gudas niškino apie sveikatą, skaitė keletą straipsnių iš Gerovės raštų. Nurodinėjo, kad sveikata, tai laimė ir pamatas mūsų gyvenimo. Indomu buvo klausytojų naudingų patarimų ir, rodos, jie į publiką padarė gily įspūdį.

Sveikatą vadoti vėl stojo p-lės A. Kohanskaitė (smuika) ir A. Kiburiūtė (pijanas).

Bronislovas Skinkus, mažas vaikutis įspudingai padėkavo trumpas eilutes.

Kun. J. Dobužinsko prakalba užėmė svarbiausią vietą vakaro programoje. Darbininkų klausimą gvildeno gerbiamas kalbėtojas taip užimančiai ir prie to populieriškai, kad patraukė prie savęs visą klausytojų atidą. Net prie durių visi apsimalšino. Kuomet prieėjo prie Rusijos dartininių nuotikių ir keletą faktiškų žinių iš Rusijos proletarų gyvenimo pabrėžė, vienam draugui socializmui karšta pasidaro. Pašoko nuo šėdys ir balso reikalauji pradėjo. Žmonės apsidairė ir pamatė, kad tai yra tulas Paltanavičius, kurs nei penki sakinių socialistiško mokslo nėra skaitęs, liepė jam atsisėsti.

Mažam triukšmeliui apsimalšinus, kun. J. Dobužinskas kooperacijos klausimu savo naudingą prakalbą užbaigė. Sekė p. J. Antanėlio deklamacija, kurią jaunais ir gabus deklamatorius labai dailiai atliko.

P-nas Pr. Strakauskas darbininkų klausimu daugelį gražių minčių klausytojams patiekė.

Gyvai prie to ragino visus dėtis prie LDS. ir naudingai darbuotis darbininkų ir Tautos labui.

Vakara užbaigė trumpas perstatymėlis "Senelis ir Giltinė", kurį atliko p-lės K. Petračiūtė, A. Majauskaitė. Artistės savo roles atliko puikiai.

Vakaro vedėju buvo p. J. Glineskis, LDS. 1mos kp. pirmininkas.

Prie kuopos prisirašė keletas naujų narių.

Iš pramogos visi likosi patenkinti. Žmonių buvo susirinkę apie 300.

Reporteris.

Valdyba.

PIRMAS NEPAPRASTAS, PUKUS

TEATRAS

JAUNŲ CHORAS

Švento Pranciškaus parapijos

Subatoj, 9 d. Vasario-February 1918,

7 val. vakare.

LENKŲ ŠV. MYKOLO SVETAINĖJE,

11 HARWARD STR., LAWRENCE, MASS.

Minėtas Jaunųjų Choras, po vadovystės p. Antano Grigoraičio vietinio vargonininko, sulaukė labai

puikų ir neapsakomai užimančių 2-ųjų veiksmų vaizdėlių su dainomis, po vardu:

"LINKSMOS DIENOS."

Todėl, galima tikrinti bus visi Lawrence ir apylinkės lietuviai pilnai užgandinti.

Ypatingai tėvai ir motinos ir šiaip senesni, o ir visa lietuvių jaunomėnė, turi atsilankyti į šį perstatymą ir prisijungti ka jaunai aktoriai, tie mūsų Tautos būsiantieji šaliai, gali nuveikti.

Šv. Cecilijos choras taipgi prisidės prie šio vakaro programos savo dainomis.

ĮZANGA: 50c., 35c. ir 25c.

Nuoširdžiai kviečia visus KOMITETAS.

NEPAMIRŠKITE! programos prasidės 7 val. vak.

Gerai pelnysi pirkdamas tuojaus

Šerus isigyvenusios, senos ir užtikiamos Aliejaus Kompanijos

The Black Diamond Oil Company

Suorganizuota 1904 metuose po Sav. Valst. Charteriu, patvirtintu Sav. Valst. prezidentu. Po priežiūra Sav. Valstijų. KAPITALAS \$25,000,000.00. ŠERO VERTĖ (par.) \$10.00. (Visi šeriai vienodi (common), pilnai užmokėti ir neapmokėti neapmokėti. Šuolami. Kompanija neturi jokių skolų. Notų ar Mortgage.).

Kompanijos Turtas

BLACK DIAMOND OIL CO. turi apie 900,000 akrų geros aliejaus ir įvairių kitų mineralų žemės. Tūpigi turi visas gręžimo mašinerijas, įrankius, duona (castings) ir tt. Šios kompanijos aliejaus žemės randasi šiose valstijose: Wyoming, Kansas, Oklahoma, Louisiana, Mississippi, Tennessee, Indiana, Michigan, Texas ir Colorado.

BLACK DIAMOND OIL CO. turi dabar 42 aliejaus šulinius, kurie išduoda apie 550,000 bačkų aliejaus į metus.

BLACK DIAMOND OIL CO. turi apie 400 gazo šulinių Kansas ir Oklahoma valstijose, kurie išduoda kasdien apie 80,000,000 kubikų pėdų gazo.

Nuo 1-mos dalenos Sauso BLACK DIAMOND OIL CO. įsigijo savo "Refinery", garsiam aliejaus lauke THRALL, Texas, kur dabar išvaloma kasdien apie 1000 bačkų aliejaus.

Šia kompanija turi nuosavybėje specialį geoloino išdirbimo procesą in-terieriaus išradėjo J. METTLER. Kelios savaitės atgal BLACK DIAMOND OIL CO. išpirko Prudential Petroleum Co., 18 Colorado, turinčią aliejaus šulinius Colorado ir puikias aliejaus žemes įvairiose valstijose. Greitai laiku bus užpildyta nauji aliejaus šuliniai, išduodanti svėris 865,000 bačkų aliejaus į metus.

BLACK DIAMOND OIL CO. tuojaus pradės statyti didžiausią Sav. Valst. "Refinery" ant savos žemės Padre Island, Texas.

Kompanijos Pelnas

BLACK DIAMOND OIL CO. pelno dabar apie \$1,500,000.00 į metus. Bet pelnas žymiai pasididins iš sekantių šaltinių: 1) iš įgytos nuosavybės "Refinery" THRALL, Texas; 2) iš užpildymo naujų aliejaus šulinių ir išgręžimų naujų; 3) iš išdirbimo geoloino sulig inžineriaus J. W. METTLER išradimo ir svarbiausiai 4) iš pastatymo naujos, milžiniškos "Refinery" Padre Island, Texas, kuri bus didžiausia Sav. Valst.

Gvarancija

BLACK DIAMOND OIL CO. gvarantuoja kiekvienam šeritinkui 12 nuos. ant šerų vertės, (vieno šero vertė yra \$10.00) t. y. ant kiekvieno šero po \$120 į metus. Tik trumpam laikui galiu parduoti šerus po \$85.00. Tokiu būdu kiekvienas pirkėjas gaus ant įmokėtų \$85.00 po \$120 procento, tai yra apie 20 nuos į metus nuo įmokėtų pinigų. Procentas išmokamas kas trys mėnesiai. Sekantis procentas bus išmokamas 1 d. Gegužės-May. Pirkėjas šerų duoda tris mėnesius išlaikyti apie šią kompaniją ir jeigu po trijų mėnesių tamsta nenorės šerų, tai apsimu tamsta sugrąžinti kiekvieną įmokėtą dolerį.

BLACK DIAMOND OIL CO. depozitai gvarantuojami šių didelių bankų: Chelsea Exchange Bank, New York; Guaranty State Bank, Drumright, Oklahoma; Houston National Exchange Bank, Houston, Texas; ir Farmers Bank, Irvine, Kentucky.

Pelnas Investoriams

Kelias dienas atgal man pasisekė išgauti labai gerą kontraktą ir užimti pardavimui mažą dalį šerų BLACK DIAMOND OIL CO. Iki 15 d. Vasario-Feb. galiu parduoti šitus šerus po \$8.50 (par. vertė kiekvieno šero \$10.00). Žemiau parduoti lentelė parodo skaitliū šerų, kokia yra "Par" vertė, kiek šeriai DABAR kaštuoja ir kiek jie procento atneš į metus.

Skaitelis	Per vertė	Dabar kaštuoja	Procento į metus
25 šerai	\$250.00	\$162.50	\$80.00
30 šerų	300.00	195.00	98.00
40 šerų	400.00	260.00	48.00
50 šerų	500.00	325.00	60.00
100 šerų	1000.00	650.00	120.00
150 šerų	1500.00	975.00	180.00
200 šerų	2000.00	1300.00	240.00
500 šerų	5000.00	3250.00	600.00
750 šerų	7500.00	4875.00	900.00
1000 šerų	10,000.00	6500.00	1200.00

MAŽIAU KAIP 25 ŠERUS NEPARDUODU. Neišgalinti užmokėti už šerus "cash", tai yra, iškart, gali prisijungti vieną trečdali, o likusius du trečdali išmokėti per du mėnesius.

Pirkėjas šerų šios kompanijos DABAR po \$8.50 štai kokius pelnus gali gauti būgu metų: Sakysime, tamsta pirka 100 šerų. Jie kaštuos \$850.00. Galiu vienų metų tamsta gauti \$120.00 procento ir tiktai, kad galėsi šerus parduoti nematiau kaip po \$10.00, o gal ir po daugiau. Bet daleikime, parduosi po \$10.00, tai gausi iš viso \$1000.00 už šerus ir \$120.00 procento kas sudarys iš viso \$1120.00. Tamsta tie šeriai DABAR kaštuos tik \$850.00, tai tokiu būdu uždirbsi \$470.00 ant \$850.00. Ar negeras uždarbis? Bet jeigu tamsta nenorės likusių šerų metus laiko, tai galėsi parduoti už mėnesio-kito ir gausi už 100 šerų \$750.00; tai bus \$100.00 ant \$650.00. Tiklu, kad kiekvienas pirkėjas šerų šerų, būgu vienų metų gaus nematiau kaip \$4.70 gryno pelno ant kiekvieno šero, o gal ir daugiau. Todėl ir rekomenduojau pirkti šitus šerus TUOJAUS.

Šerų kaina tuojaus pakils

Nuo 15 d. Vasario-Feb., 1918, 12 val. pietų BLACK DIAMOND OIL CO. šeriai pakils ant \$7.50. Jusys orderiai ant šerų šerų turi būti mano ofise ne vėliau kaip 10 val. ryto, 15 d. vasario.

BLACK DIAMOND OIL CO. šeriai jau dabar pasiduos ant New Yorko Biržos (New York Curb Market) po \$7.50 ir \$7.75. Kaip man pranešė 18 labai užtikamų šaltinių, tai šitie šeriai būgu kelių mėnesių gali pakilti ant marketo nuo \$10.00 iki \$25.00 ir daugiau.

Aš pilnai tiklu, kad kiekvienas pirkėjas šerų šerų padarys drįgubus, trijųšis pinigų būgu kelių mėnesių ar vienu metų. Tai yra nuostabiav ir pelningiausia investicija, kuri atlik galėsiu suvartoti tamtos pinigams. Joklame bliznyje tamsta negausi tokių didelių pelnų kaip aliejaus biiznyje. Joklame klame bliznyje tamstos pinigai nėra taip saugūs, kaip atskankčioje, tufoje aliejaus kompanijoje. Todėl, paklausk tamsta manes, ir TUOJAUS nusipirk kuo daugiau šerų BLACK DIAMOND OIL CO., o greitai laiku man dekovasi už gerą patarimą.

ŠERO VERTĖ \$10.00. BET PIRKIDAMAS DABAR GAUSI UŽ \$8.50 NUO 15 d. VASARIO-FEB., ŠERO KAINA \$7.50.

Neatidėk šito dalyko. Nutark TUOJAUS kiek šerų pirkti. Nebijok, nes niekur nerisi suaugęs ir pelningiausias vietos savo pinigams. Daugelis lietuvių, kurie pirko įvairių aliejaus kompanijų šerus per mane, šandien ištingiausi. Nekurie gauna gerus procentus kas mėnesį. Ir tamsta pasidžiausiu, kuomet pradėsi reguliariai gauti savo procentų čekius. Iš darbo nepažinot. Gerai investavimas atneš tamstai daugiau pelno, negu visos amžinios tuupimas. Pamėgink pirkti šerus per mane, o pamatysi kaip greitai padidigubins savo pinigų.

PRIMU "LIBERTY BONDS" ir UZMOKESTI UZ ŠERUS. Pristopk savo orderius irpinčius TUOJAUS. Pildink geriausiai šaltis: Bankos Čekai arba Express Money Orderai. Jeigu neuapsigubė laiku, tai siusite telegramu. Visi orderiai ir pinigai turi būti siunčiami šiuo adresu:

J. ILGAUDAS 110 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

Room 1016. Telephone Randolph 4958.

Pasiraga: Mano ofisas atidams vakarais iki 8 val. Nedėliomis tarp 10 ir 4 pietų. Pameidėjimas nuo 9 iki 7 val. vakare. Atvažiuokite patalubė. Pildink šaltis šaltis visokius reikalus apie šerus.

Išrašyk šita ir patsuk: Gerbi J. ILGAUDAS:

Šiuoni užsirašau šerų BLACK DIAMOND OIL CO. ir pristatiau

Vardas pavardė Adresas Miestas

DAILĖS TEATR A

Rengiamas

Worcesterio Lietuvos Vyčių Teatrlio Skyriaus.

Pirmadienyje 11 d. Vasario-February 1918,

Parapijos Svetainėje

WAVERLY STREET, WORCESTER, MASS.

Bus sulošta puikus, gražios idėjos, iš lietuvių gyvenimo veikalas:

"UNDINĖ"

4 veiksmų drama, parašyta K. Puidos. Pritaikintos tam tikros scenerijos, butofolija ir muzika!!!

Visiems, ypač gražių lietuvių veikalų mylėtojams, būtinai reikia matyti tą dramą!

Užkviečia Worcesterio L. Vyčių Teatralis Skyrius.

PRADŽIA lygiai 8 val. vakare.

Moksleivių 17 kuopos teatrališko skyriaus narių susirinkimas

buvo vasario 5 dieną Šv. Petro parapijos svetainėje.

Sudaryta būsimajam moksleivių vakarui programai ir pradėta repetitijos. Kaip matyti iš pirmų mėginimų, viskas eis gerai. Bus statoma du veikalai, rengiami gražūs mergaičių "driliat", o Raulų Kompanija pasirodys su tikrai indomiu programu. Muzika bus geriausia. Vakaras įvyks gegužės mėnesio pradžioje.

Prie L. gatvės dirbtuvėje

"Condit Electrican Mfg. Co. darbininkai rengiasi prie streiko. Reikalauja algos pakėlimo ir darbo laiko sutrumpinimo.

Vienas iš darbininkų.

M. L. S. D. K. G. K. susirinkimas bus pamedėlyj vasario 11 d., 1918 m. 7:30 val vak.

Liet. L. Dr-jos svetainėje, 309 E st., So. Boston, Mass.

I šita susirinkimą privalo atsilankyti visi, nes bus galutinai priimti įstatymai viršminėtos organizacijos ir taipgi bus aptartas veikimo programos.

J. M. Pečiulis, Rašt.

MILŽINIS VAKARAS!

Brookton, Mass.

SLRKA. 141 kuopa, rengia nepaprastą vakarą, kuris bus už visus buvusius vakarus

Montelloje įdomesnis. Bus visokių pamarginimų. Bet kas svarbu, kad bus sulošta du

veikalai: 1) "PAGUNDA" ir 2) "ANT SLENKSCIO NAUJO GYVENIMO." Lošėjai

bus iš Bostono L. Vyčių 17 kp. gabūs artistai, kurie jau parodė savo išsilavinimą ir kituose miestuose. Meldžiame nepamiršti ateiti Utnarninko vakare

į Švento Roko Svetainę, Montello, Mass. vasario 12 d. 1918.

Prasidės ne vėliau kaip 6:30 val. vakare.

ĮZANGA 25c.; vaikams 10c.

Kviečia Rengėjai.

D. L. K. KEISTUOIO DR-JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.

VICE-PIRM. — Pranas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Juozapas Vinkevičius, 378 W. Second St., So. Boston, Mass.

FINANS. RAST. — St. Norėla, 79 W. Second St., So. Boston, Mass.

KASIERERIS — Andriejus Zalockas, 171 Fifth St., So. Boston, Mass.

MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistuoio Dr-Ja Boston, Mass. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 10 d. vasario po No. 164 Hanover St., Boston, Mass. 2-ą val. po pietų. Malonėkite visi ateiti ir dalyvauti naujų narių su savim atsiųsti.

SV. JONO EVANGELISTO BLAIVININKŲ DR-JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — Motiejus Žioba, 29 Webster St., Malden, Mass.

VICE-PIRM. — Jonas Glineskis, 292 Silver St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Marijona Brilickaitė, 45 Vale St., So. Boston, Mass.

VIN. RAST. — Povilas Petrauskas, 231 Fifth St., So. Boston, Mass.

KASIERERIS — Andriejus Norėla, 79 W. Second St., So. Boston, Mass.

MARŠALKA — Jonas Glineskis, 292 Silver St., So. Boston, Mass.

Dr. J. H. KENEALY 673 WASHINGTON ST. Boston, Mass.

Antros durys nuo Gavatv Theatre, Boston, Mass.

SIMON F. PAUTIS

Attorney-at-Law

LIETUVIS ADVOKATAS

Pabaigęs mokslų Pensilvanijos universitete.

Užsima varymu praty visuose teismuose.

322 Land Title Building, Broad & Chestnut St.

BELL PHONE: Office — Spruce 2290. Namų — Tlaga 4442 J.

1212 W. ERIE AVE. PHILADELPHIA, PA.

Geriausia vieta pirkimui pas K. K. ZEMAITI.

Aš užlaikau puikų krautuvių aukštųjų ir pakuotų dalykų, kaip tai: laikrodžių, laikrodžių, žiedų, vyriškų moteriškų ir šiluminių. Taipgi daugybę kitų tavyrų delmantinių žiedų ir tt. Kas pas mane perka, tai visuomet būna pilnai užgandintas. Savo tavyrų ir darbų aš visuomet gvarantuojau. Taisau laikrodžius, pildais ir mafus laikrodžius ir jewelry.

A. K. ZEMAITIS, 677 N. Main St., Montello, Mass.

NUSIPIRK MOSTIES.

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Mentholatum Co. Prieš eisiant

gult ištepk veidą mostie per kelis vakarus, o padarys veidą TYRŲ ir SKAISČIU BALŲ. Toji mostis išima plėtinus raudonus, juodus arba šlakis ir prašina viso

kius spuogus nuo veido. Plinigas gali siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS, P. O. Box 36, Holdbrook, Mass.

TEL. BACK BAY 4200

DR. F. MATULAITIS

Ofiso adyros: 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydo visokias ligas. Praktika Akilais.

419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMO KLESOS DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naują lėra imų. Visą darbą gvarantuojame.

DR. W. T. REILLY

469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.

Valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakara. Nedėliomis: nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakara.

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaigęs Indiano Universiteta) Gydo visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Daro operacijas. Ofiso Valandos: 9-11 rytu, 2-4 po pietų, 7-9 vakaro. Nedėliomis: 9-11 rytu 1-4 po piet.

Dr. Paul J. Jakmauk (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 2 iki 8 po pietų. Nuo 7 iki 9 vakaro. 509 BROADWAY, C. ST. SO. BOSTON. Tel. 508 B.

SERGANTI VYRAI IR MOTERIS EIKITE PAS MANE!

Su bent kokia chro dška, nervų arba šlaip kokia liga, kuri reikalauja specialios puosavimo. IŠEOKITE PAGELBOS TEN, KUR GALESITE JĄ SURASTI. Pradėkite tiesiai eiti Sveikatos kelti.

Ofiso valandos: 9 val. ryte iki 4 val. po pietų. Vakara. nuo 6 val. iki 8 val. Nedėliomis 10 val. ryte iki 2 po pietų.

Jums išegaminavimas nieko bekaštuos, jeigu Jus šia gydysite. Gerai ir užtikrintas ištyrimas (examin.) parodys Jums tikrą fizišką stovį ir padės Jums atstatyti ant sveikatos kelio. Tas išgelbės Jus nuo kandy ir kitur negero gydymo.

Duok metų praktikas. Paskiausieji ir geriausieji gydymai — medikališki ir elektriški. Naujausi ir geriausi prietaisai. Vienas kas geriausiai sergantiesiems.

AR JUS KENCIAE.

Nuo stiprių nervų, skaudančio nugarkaulio, užmirkimo, nenormalio širdies mušimo, stiprių plaučių, apnuodimo, sunkaus laimimo, galvos skaudėjimo, svajūno, neaiškios mąstymo, alpumo, negyvytės, už